

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 12. sjednici, održanoj dana 24.03.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Informacija o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova njihovih porodica u 2022. godini, Ministarstva za boračka pitanja.

II.

Informacija iz tačke I. ovog zaključka, nalazi se u prilogu i čini sastavni dio Zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Amra Mehmedić

Broj: 02-_____/23

Datum, 24.03.2023. godine

Z e n i c a

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,

1x a/a.

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA**

**INFORMACIJA
o naknadi troškova dženaza/sahrana branilaca i članova
njihovih porodica u 2022. godini**

Zenica, mart 2023. godine

I UVOD

Obzirom na zakonsku, ali i moralnu obavezu da pomaže i učestvuje u snošenju troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zakonom i podzakonskim aktima utvrdila način, uvjete i postupak ostvarivanja ovog prava, tj. prava na novčanu naknadu troškova dženaza/sahrane branilaca i članova njihovih porodica.

Ministarstvo za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo), kao organ uprave nadležan za nadzor i kontrolu primjene propisa iz oblasti dopunskih prava branilaca i članova njihovih porodica, sačinjava ovu informaciju u svrhu upoznavanja Vlade Kantona sa realizacijom ovih obaveza u 2022. godini.

II NORMATIVNA REGULATIVA

Pravo na naknadu troškova dženaze/sahrane pripadnika branilačke populacije regulisano je federalnim i kantonalnim propisima kako slijedi:

- Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 33/04; 56/05; 70/07; 9/10; 90/17 i 29/22), član 7. tačka 9. i član 19. tačka 3. utvrđuje pravo pomoći u slučaju smrti pripadnika branilačke populacije.
- Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19 i 29/22), član 16. tačka 1. utvrđuje pravo na pomoć u slučaju smrti demobiliziranih branilaca, a član 17. tačka 1. i 2. postupak za ostvarivanje ovog prava.
- Pravilnikom o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novačnih pomoći za slučaj smrti demobiliziranog branioca ("Službene novine Federacije BiH" br. 64/22).
- Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 70/05; 61/06; 9/10; 90/17 i 29/22), član 3. tačke 2. i 3. propisuju obavješćavanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti te pravo na naknadu troškova ukopa-sahrane i podizanja nišana, odnosno nadgrobnih spomenika. Dalje, članom 4. propisano je da će ovo pravo biti regulisano propisima kantona i finansirano sredstvima iz kantonalnih budžeta.
- Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 1/14), član 5. tačka k utvrđuje pravo branilaca i članova njihovih porodica na pomoć u slučaju smrti. Ovo pravo detaljnije je razrađeno u članu 37. i 38. pomenutog Zakona.
- Uredbom o naknadi troškova dženaze/sahrane branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" br. 4/14), (u daljem tekstu: Uredba).

III UREDBA O NAKNADI TROŠKOVA DŽENAZE/SAHRANE BRANILACA I ČLANOVA NJIHOVIH PORODICA

Ovom Uredbom utvrđeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava na naknadu troškova dženaze/sahrane branilaca i članova njihovih porodica koji imaju prebivalište na području Kantona, kao i povratnika u Republiku Srpsku koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u gradu/općini Kantona i koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u gradu/općini Kantona.

Korisnici prava i visina naknade

Pojmovi iz Uredbe: dobitnik ratnog priznanja ili odlikovanja, ratni vojni invalid, demobilizirani branilac, član porodice šehida, poginulog, umrlog, nestalog i član uže porodice poginulog, umrlog ili nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, koriste se u skladu sa odredbama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, te Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica.

Naknada troškova odobrava se u vidu jednokratne novčane pomoći članovima porodice sa kojima je umrli živio u zajedničkom domaćinstvu u vrijeme smrti ili drugom licu koje vlastitim sredstvima sahrani umrlog. Naknada troškova dženaze/sahrane se odobrava pod uslovom da je umrli prije smrti bio sa prebivalištem na području Kantona u trajanju od najmanje dvije godine neprekidno.

Iznos novčane pomoći zavisi od kategorije branilačke populacije i ista se odobrava u visini:

- a) jedne i po prosječne neto plate isplaćene u FBiH u prethodnoj kalendarskoj godini za dobitnike ratnog priznanja ili odlikovanja i nosioce "Partizanske spomenice 1941";
- b) jedne prosječne neto plate isplaćene u FBiH u prethodnoj kalendarskoj godini za ratne vojne invalide i demobilisane braniocima;
- c) jedne polovine prosječne neto plate isplaćene u FBiH u prethodnoj kalendarskoj godini za članove porodice šehida, poginulog, umrlog i nestalog branioca i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja.

U izuzetnim slučajevima veći iznos novčane pomoći moguće je odobriti za članove porodice šehida i članove uže porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja ukoliko se član porodice koji sahranjuje umrlog nalazi u teškoj socijalno-ekonomskoj situaciji, što argumentuje priloženom dokumentacijom.

U slučaju da je ukop dobitnika ratnog priznanja „Zlatni ljiljan“ i „Red hrvatskog trolista“ i nosioca "Partizanske spomenice 1941" izvršen u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, istom se može odobriti naknada utrošenih sredstava najviše do iznosa od 2.500,00 KM.

Iznos neto plaće isplaćene u Federaciji BiH utvrđuje se prema podacima Zavoda za statistiku FBiH, i on je za 2021. godinu iznosio 996,00 KM. Naznačeni iznos je korišten kao osnov kod utvrđivanja jednokratnih pomoći u 2022. godini.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć podnosi se gradskoj/općinskoj službi u gradu/općini u kojoj je umrli imao prebivalište u posljednje dvije godine. Uz zahtjev se obavezno prilaže smrtni list, dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, uvjerenje o prebivalištu za umrlog, dokaz o troškovima dženaze/sahrane (računi prijevoza, opremanja i ukopa umrlog i dr.), kao i izjavu da se pomoć za navedene svrhe ne može ostvariti po osnovu drugog propisa ili na drugi način.

Postupak po zahtjevu

Gradska/općinska služba je dužna razmotriti zaprimljeni zahtjev, izvršiti provjere podnesene dokumentacije i donijeti rješenje o priznavanju prava ili odbijanju zahtjeva i to u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva. Nakon provedene procedure, gradska/općinska služba pravosnažna rješenja dostavlja Ministarstvu na dalje postupanje, odnosno realizaciju. Izuzeće

čine slučajevi gdje je ukop/sahrana umrlog izvršena u organizaciji i sredstvima kantonalnog udruženja, u kojem slučaju udruženje obrazloženi zahtjev podnosi direktno Ministarstvu.

U oba slučaja Odluku o isplati odobrenih sredstava donosi ministar Ministarstva.

O žalbama na rješenja gradske/općinske službe rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ.

IV PREGLED OBRAĐENIH ZAHTJEVA I UTROŠENIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Budžetom Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine ZDK“ br. 01/22) na transferu „Pomoć u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica“ u 2022. godini predviđena su sredstva u iznosu od 500.000,00 KM. Odlukom o preraspodjeli rashoda u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu br. 07-03-01/11-480-3-1/22, od 29.09.2022. godine, ova planirana sredstva su umanjena na iznos od 480.000,00 KM. U odnosu na 2021. godinu planirana sredstva umanjena su za 120.000,00 KM.

Iako je evidentan porast broja smrtnih slučajeva pripadnika branilačke populacije i članova njihovih porodica, razlog zbog kojeg su planirana sredstva umanjena na ovom transferu je zasnovan na činjenici da je Vlada Federacije BiH usvajanjem Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH" br. 54/19 i 29/22), te Pravilnika o uslovima, načinu i kriterijima za dodjelu jednokratnih novačnih pomoći za slučaj smrti demobiliziranog branioca ("Službene novine Federacije BiH" br. 18/20), za određene kategorije branilačke populacije omogućila ostvarivanje ovog prava na teret federalnog budžeta. Drugi razlog je taj što je Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata objavljivanjem Javnog poziva za sufinansiranje troškova sahrana pripadnika branilačkih populacija iz Budžeta Federacije BiH u 2022. godini dodatno utjecalo na smanjen priliv zahtjeva za ovom vrstom pomoći na teret kantonalnih budžeta.

Analizom zaprimljenih pravosnažnih rješenja od strane gradskih/općinskih službi Kantona i donesenih odluka Ministarstva, te utrošenih sredstava sa ovog transfera u 2022. godini utvrđeno je sljedeće:

- Tokom 2022. godine Ministarstvo je zaprimilo i obradilo ukupno 417 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u ukupnom iznosu od 344.700,00 KM. U odnosu na 2021. godinu, kada je obrađeno 553 zahtjeva, broj zaprimljenih i obrađenih zahtjeva za pomoć u naknadi troškova sahrana umrlih branilaca i članova njihovih porodica u 2022. godini smanjen je za 136. Ovo je, kako je gore navedeno, posljedica preusmjerenja znatnog broja zahtjeva za ovom vrstom pomoći prema Budžetu Federacije BiH, po osnovu Javnog poziva za sufinansiranje troškova sahrana pripadnika branilačkih populacija, raspisanog od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata.
- Od pomenutih 417 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane, 218 zahtjeva odnosila su se na umrle demobilizirane braniocce, 145 zahtjeva je podneseno za umrle članove porodica šehida i poginulih boraca, 48 zahtjeva za umrle ratne vojnog invalide i 6 zahtjeva se odnosilo na umrle dobitnike ratnih priznanja i odlikovanja. Od 218 zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane umrlih demobiliziranih branilaca 215 zahtjeva je odobreno, a 3 zahtjeva su odbijena. Pregled odobrenih naknada po gradovima/općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava dat je u Tabeli 1.
- Na prvostepena rješenja gradskih/općinskih službi izjavljena je jedna žalba, koja je odbijena.
- Bitno je naglasiti da je utrošak sredstava sa ove pozicije Ministarstva bio kontinuiran, obzirom da je Ministarstvo finansija ZDK pravovremeno vršilo plaćanje prispjelih naloga prema gradovima/općinama Kantona. To je znatno olakšalo rad zaposlenika u oba ministarstva, te je i učinkovitost realizacije raspodjele namjenjenih sredstava bila povećana.

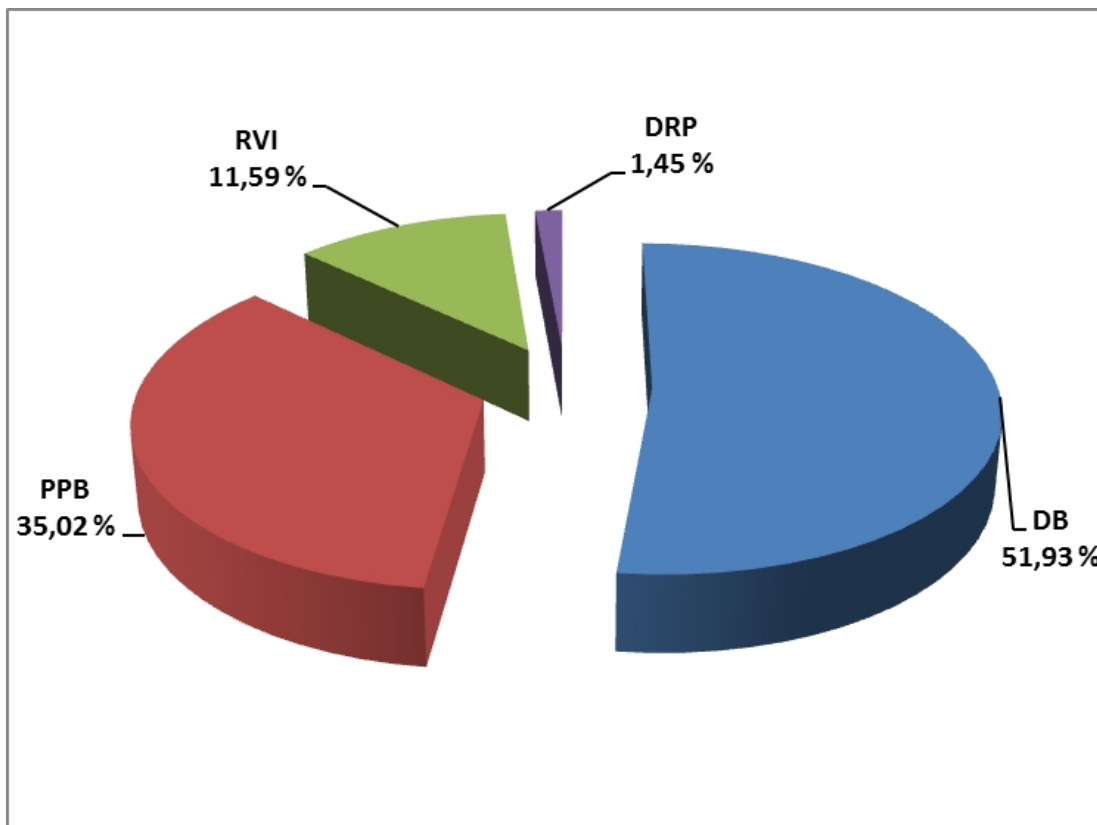
Iako je broj zahtjeva tekao u kontinuitetu, priliv istih je bio intenzivniji, naročito u decembru 2022. godine.

U tabelarnom pregledu koji slijedi dat je pregled broja odobrenih naknada po gradovima/općinama Zeničko-dobojskog kantona, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava.

Tabela 1 Pregled broja odobrenih naknada po općinama, kategorijama umrlih pripadnika branilačke populacije i iznosima odobrenih sredstava

R.br	Općina	Ukupno odobreno zahtjeva	Odobreno po kategorijama				Odobrena sredstva
			DB	PPB	RVI	DNRP	
1	Breza	10	2	2	5	1	10.368,00
2	Doboj-jug	22	11	7	4	-	18.326,00
3	Kakanj	27	15	10	2	-	21.732,00
4	Maglaj	41	29	12	-	-	34.400,00
5	Olovo	36	30	4	2	-	33.284,00
6	Tešanj	49	19	18	10	2	41.920,00
7	Usora	3	2	-	1	-	2.908,00
8	Vareš	15	6	6	3	-	11.812,00
9	Visoko	29	15	13	-	1	23.914,00
10	Zavidovići	67	34	25	8	-	53.742,00
11	Zenica	76	36	29	9	2	62.714,00
12	Žepče	39	16	19	4	-	29.580,00
Ukupno:		414	215	145	48	6	344.700,00

Dijagram 1 Struktura odobrenih zahtjeva prema kategorijama branilačke populacije

V ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

U ovom izvještajnom periodu odobreno je 414 zahtjeva, što je za 25,14 % manje u odnosu na 2021. godinu. Ono što je karakteristično za proteklu 2022. godinu, jeste to da je zabilježen veći broj smrtnih slučajeva demobiliziranih branilaca u odnosu na 2021. godinu. Ovo je za posljedicu proizvelo situaciju da, i pored Javnog poziva za sufinansiranje troškova sahrana pripadnika branilačkih populacija iz Budžeta Federacije BiH u 2022. godini, objavljenog od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, je broj pristiglih zahtjeva za naknadu troškova dženaze/sahrane u slučaju smrti demobiliziranih branilaca iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona bio povećan. Time je i procentualni udio zaprimljenih i odobrenih zahtjeva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za umrle demobilizirane branioce, u odnosu na druge kategorije umrlih pripadnika branilačke populacije povećan sa 48,10 % u 2021. godini na 51,93 % u 2022. godini.

Preživljeni ratni period, ranjavanja i obolijevanje od težih oblika bolesti povećava broj smrtnih slučajeva pripadnika branilačke populacije. Imajući ovo u vidu, evidentno je da je i dalje iskazana opravdana potreba za većim iznosom sredstava na transferu "Pomoći u slučaju smrti branilaca i članova njihovih porodica".

MINISTAR
Adnan Sirovica

Broj: 13/03-3-2-37-3789/23
Datum: 14.03.2023. godine